

1985 రక్తాక్షి సంక్రాంతి కథల పోటీలో ద్వితీయ బహుమతి రూ.1,000 పొందిన రచన

అంతా ఆతృతగా ఊపిరి బిగబట్టి చూస్తున్నారు స్పందన చేతులు వంక.

బరువుగా గడిచిన రెండు నిమిషాల తర్వాత ఆమె కుడిచేయ్యి వెమ్మదిగా కదిలి, అంతవరకూ నిశ్చలంగా ఓ మూల ఉన్న ఏనుగుని, అప్పటికే క్రిందకు దిగి స్వైరవిహారం చేస్తున్న ఇంకో ఏనుగు మీదుగా జరిపింది....

డబుల్ రూక్ ఎటాక్: చదరంగంలో అత్యంత కీలకమైన మూవ్ అది. అప్పటి దాకా ప్రత్యర్థిని ఆఫ్టర్ ఓ ఇండియన్ అని అంచనా వేసినందుకు

తనని తాను తిట్టుకొని, ఇబ్బందిగా కదిలింది హస్కీనోవా-చదరంగంలో మకుటంలేని మహారాణి, అంతర్జాతీయ ఛాంపియన్.

ఓ ఇంటర్నేషనల్ కంపెనీ నిర్వహిస్తున్న ట్రీ చదరంగం పోటీలవి. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పేరుమోసిన దేశాలన్నో ఆ పోటీలలో పాల్గొనడంతో ఆ పోటీలు వివరితమైన ప్రాముఖ్యాన్ని సంతరించుకున్నాయి. ఇండియన్ చెస్ అసోసియేషన్ తరపున ఎన్నికైన నలుగురిలో స్పందనోకతే అటువంటి పోటీలకు కొత్త. పోటీలకు ముందుగానే ఇంతకుముందున్న ప్రతిభ ఆధారంగా ఇచ్చే "సీడ్"లలో చివరి పేరు స్పందనదే. అంటే ఆ పోటీ నిర్వాహకుల అంచనా మేరకు స్పందన గెలవడానికి ఒక్కశాతం అవకాశంకూడా లేదు. అందరి అంచనాలను తారుమారు చేస్తూ ఫైనల్ కి చేరుకోవడం ఒక ఎత్తయితే. ప్రపంచంలో తన కెదురులేదని మూడుసార్లు చాటిచెప్పిన రష్యా యువతి హస్కీనోవాతో సువ్వా? నేనా? అని ఆడడం ఒక ఎత్తు.

ఎవ్వరూ ఊహించని పరిణామం ఇది.

ఒక సాధారణమైన యువతి. అందునా తెలుగు యువతి ఎక్కిన ఈ శిఖరాన్ని తల ఎత్తి చూసి విన్మయం చెందుతున్నారందరూ. పత్రికారంగంలో చిన్న కవలిక, తర్వాత వివరీతమైన నంచలనం బయల్పడింది. ఒలిం పిక్స్లో చావుదెబ్బ తిని ఉన్న దేశానికి స్పందన ఈ పోటీలలో ఫైనల్స్ కి చేరుకోవడం కొంత ఊరట కల్పించింది.

ఇక చక్రపాణి సంగతి చెప్పనవసరం లేదు. చిన్న పిల్లాడికంటే ఎక్కువ అనంద వడిపోతున్నాడు. తను ఇప్పుడు పేరున్న బిజినెస్ మాన్ కావచ్చుగానీ స్పందన భర్త

అయితే తన స్థాయి ఇప్పటికంటే పదిరెట్లు పెరిగిపోతుంది. స్పందన భవిష్యత్తులో అంతర్జాతీయ ఛాంపియన్ అయి తీరుతుంది. అప్పుడు ఓహో! ఎన్ని దేశాల నుంచి ఆహ్వానాలు... ఎన్ని అభినందనలు, స్పందనతో బాటూ తనకి కూడా... ఈ పోటీలు ముగియగానే స్పందనని అడిగెయ్యాలి పెళ్ళిగురించి. ఎప్పుడు ఆ మాటెత్తినా దాటేస్తోంది. ఈసారి గట్టిగా అడగాలి అనుకుంటి. ఏ.వీ. స్క్రీన్ వైపు దృష్టి సారించాడు. క్రోజ్ సయ్యూట్ టి.వి లో వాళ్ళు వేసే ప్రతి మూవ్ స్పష్టంగా కనబడుతోంది. ఆ రోజు ఆట ఆపివేయడానికి కొద్ది సమయం మాత్రమే ఉంది. ఆటలో చివరగా ఎవరు పావుల్నికడపాలో వాళ్ళు తమ ఎత్తుని వ్రాసి ఒక కవరులో పెట్టి సీలువేస్తారు. మర్నాడు మళ్ళీ ఆట ప్రారంభ సమయానికి ఆ సీలు

విప్పి, అందరి సమక్షంలో ఆ వైప్ ని ప్రత్యర్థికి వినిపిస్తారు. తర్వాత ఆట మాయలుగా కొనసాగుతుంది. అంటే తను వేసే ఎత్తు గురించి ప్రత్యర్థి రాతంతా ఆలోచించడానికి సమయం ఉండనలసిమాట.

హాస్కీ అయిదు నిమిషాలు ఆలోచించి తన శకటుకి అంతవరమా అడ్డుగా ఉన్న బంబుని ముందుకు తోసింది అంటే స్పందన ఏదో ఒక పావుని కోల్పోబోతోందన్నమాట. స్పందన తర్వాత ఒక నిమిషం మాత్రమే బోర్డువంక పరికించి, పేవర్లో తన ఎత్తు వ్రాసి నిర్వాహకులకు ఇచ్చేసింది.

ఇంకేముంది స్పందన ఆటకట్టు అనుకున్న వాళ్ళందరూ అది చూసి షాక్ తిన్నారు. ఎందుకంటే అటువంటి వివక్షర పరిస్థితిలోనే ఆటగాళ్ళు ఎక్కువగా ఆలోచించేది. స్పందన ఒక్క నిమిషంలోనే ఎత్తు వ్రాసింది అంటే, అనూహ్యమైనదేదో స్పందన మెకడులో ముందుగానే నిశ్చితమై ఉండనలసిమాట. హాస్కీ, అంత త్వరగా లేచి వెళుతున్న స్పందనని తెల్ల బోయి విభ్రాంతిలో చూస్తోంది.

* * *

“మార్వలెస్” అన్నాడు చక్రపాణి స్పందనతో బయటకు నడుస్తూ.

“థాంక్స్.”
“అబ్బా! అందరినీ వివరీతమైన సన్నెస్లో పెట్టేసావు కదా!”

స్పందన చిన్నగా నవ్వి ఊరుకుంది. ఉత్సాహం పట్టలేక ప్రశ్నల పరంపర కురిపించబోతున్న విలేజర్లని మృదువుగా తిరస్కరించింది.

ఇద్దరూ కారులో ఎక్కికూర్చున్నారు. కానీ చక్రపాణి ఎంత ప్రయత్నించినా అది కదలనని మొరాయింది.

అప్పుడే అక్కడకు వచ్చిన హాస్కీ ఇది గమనించింది.

స్పందన / డాక్టర్ కర్తి శివాజీ

“స్పందనా! మీకు ఆభ్యంతరంలేకపోతే నా కారులో రండి. అలా హోటల్ కి వెళ్ళి మనం మాట్లాడుకునే రోపం మె కా ని క్ మీ కారుని రిపేరు చేసి తీసుకువస్తాడు.”

సరళమైన ఇంగ్లీషులో ఆహ్వానించింది. స్పందన కాస్పేపు తటవటాయించింది. చక్రపాణితో కలసి చల్లని వాతావరణాన్ని అనుభవిద్దామని ప్రాణం తహతహలాడ సా గింది కానీ ఈ ఆహ్వానాన్ని మన్నిం చడం కవీస మర్యాద.

కారులోనే చక్రపాణిని తనకి కాబోయే భర్తగా హాస్కీకి పరిచయం చేసింది. వెనుక సీటులో వీళ్ళు ముగ్గురూ కాకుండా ముందు సీటులో మరో ముగ్గురు వ్యక్తులు కూర్చు న్నాయి. ఆది రష్యన్ ఎంబసీ వాళ్ళు కారు కావడంతో ఇంకో ఇద్దరు కూర్చోనే చోటు కూడా ఉంది.

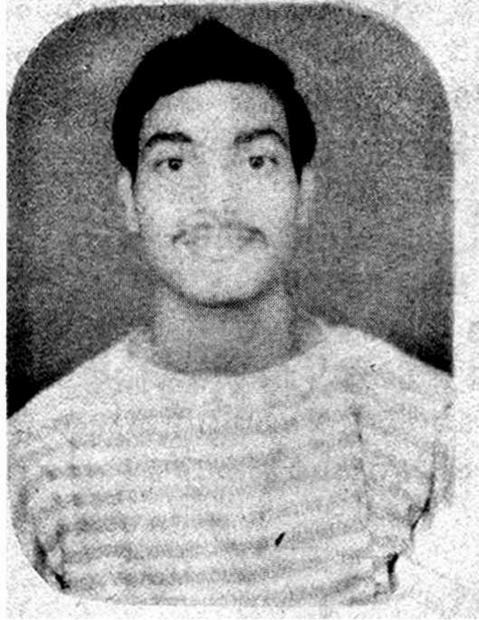
మాటల్లో ముందు కూర్చున్న ఇద్దరూ తన కోచ్ లని చెప్పింది హాస్కీ. స్పందన చిన్నగా నిట్టూర్చింది. విశ్వనాథం మావయ్య తప్పిస్తే తనకి గురువు ఎవరున్నారు. తండ్రిలేని పిల్ల అని నిర్లక్ష్యం చెయ్య కుండా చదువు చెప్పించాడు. తనకోచ్ లు చదరంగ ప్రావీణ్యాన్నంతా నూరిపోనాడు. చిన్నప్పటి నుంచీ తనకు తెలిసిందొకటే అట, చదరంగం! మావయ్యా. తనూ కలసి వీలుదొరికినప్పుడల్లా ఆడేవారు. తన ఈ స్థితికి కారణం కేవలం మావయ్య. ఏమిస్తే తీసుతుంది. ఆ మహానుభావుడి యుజం. ఇంటికెళ్ళగానే....

కారు చిన్న కుదుపుతో హోటల్ ముందు ఆగడంతో, స్పందన ఆలోచనా ప్రసవంతి నుండి బయటపడింది.

స్పందనా, హాస్కీ కారుదిగి హోటల్ లోకి నడిచారు. కొంచెం వెనుకగా నడు స్తున్న చక్రపాణిని హాస్కీ కోచ్ లు వచ్చి

త్రుతి శివాజీ

నాపుట్టిన తేదీ 14-5-1965. రామారావు, జ్యోతిగార్ల ఏకైక పుత్రరత్నాన్ని. ఇంటర్మీడియట్ వరకూ చదివింది నైజాగ్ లోనే. ప్రస్తుతం తిరుపతిలో కాలేజ్ ఆఫ్

వెటర్నరీ సైన్స్ లో బి.వి.యస్సి. నాల్గవ సంవత్సరం చదువుతున్నాను. యర్రంశెట్టి కాయిగారి హాస్యరచనలు, వెటర్నరీ ప్రొఫె షన్ పేపర్లు ఇష్టం.

సంవత్సరం క్రితం నుంచీ కాగితాలు నలుపుచేస్తున్నాను. 'స్వాతి' వారపత్రికలో రెండు మినీ కథలు ఆచ్యుల్ వచ్చాయి.

పిల్ల రచయితలని పెద్దపత్రికలు వట్టిం చు కోవనే నా ఆపోహాని వటావంచలుచేస్తూ. ఈ అవకాశం ఇచ్చిన 'ఆంధ్రజ్యోతి' సంపా దక వర్గానికి నా హృదయ పూర్వక కృత జ్ఞతలు.

కలుసుకున్నారు.

పాణి, ఓ పావుగంట పోయిన తర్వాత స్పందనా, హాస్కీ కూర్చున్న టేబుల్

దగ్గరకు వచ్చాడు. అతడి ముఖకవళికలు మారి వున్నాయి. 'ఇంతసేపూ ఎక్కడి కెళ్ళావ్?' అనే ప్రశ్న స్పందననాలికచివర వరకూ వచ్చి మళ్ళీ వెనక్కి వెళ్ళిపోయింది. ఇంకో పది నిముషాలు కూర్చోగానే మెకా నిక్ పాణి కారు పార్కింగ్ ప్లేస్ లో పెట్టా నని చెప్పడంతో లేచారు ముగ్గురూ.

* * *

కారు ఓ ద్రిడ్డి మీద పోతోంది.

అంతవరకూ ఉన్న టెన్షన్ ని తగ్గించ డానికన్నట్లు చల్లని గాలి మృదువుగా స్పందన చెంపలని స్పృశించసాగింది. ఆమె తన్మయత్వంగా బయటకు చూడసాగింది. ఎప్పుడూ గలగలలాడే పాణి. ఏమీ మాట్లా డక పోవడం. హోటల్ దగ్గరే గమనించింది స్పందన. కానీ ఏమీ ప్రశ్నించలేదు.

“స్పందనా!” పిలిచాడు పాణి.

“ఓ!” తలతిప్పకుండానే బయటకు చూస్తూ సమాధానమిచ్చింది

“నువ్వు వేసిన చివరి ఎత్తు.... అదే సీర్ట్ మూవ్ ఏమిటి?”

స్పందన విచిత్రంగా చూసిందతని వైపు.

“ఇప్పుడెందుకులే పాణి ఆ గొడవ. నన్ను కాస్పేపు రిలాక్స్ అవ్వండి.”

“నాకు చెప్పకూడని రహస్యమా అది.”

“ఛ! ఎందుకు పాణి అలా మాట్లాడు తున్నావు. నీ దగ్గర నాకు రహస్యాలేము న్నాయి?”

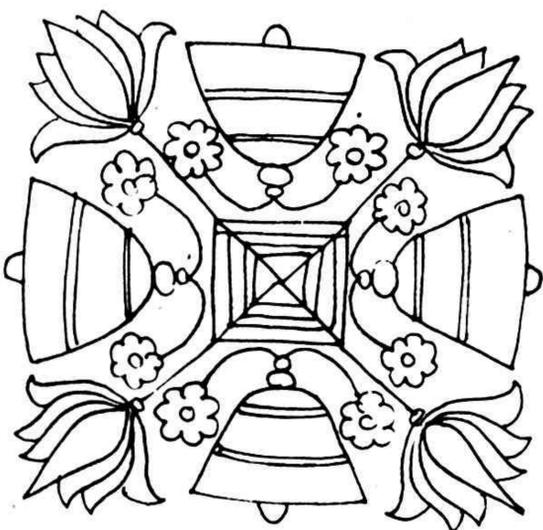
అయినా, “ఇప్పుడా ఎత్తుల గురించి ఎందుకు గానివీదై నా మాట్లాడు.”

“ఎందుకంటే... ఆ ఎత్తు విలువ అయిదు లక్షలు కాబట్టి” నెమ్మదిగా అన్నాడు.

చెళ్ళిన తగిలాయి స్పందనకి ఆ మాటలు.

“ఏమిటి.... ఏమిటి పాణి నువ్వం దోంది?” ఆమె కంఠం వణుకుతోంది.

“స్పందనా, హాస్కీ మూడు సార్లు ప్రవంచ ఛాంపియన్ అనే విషయం నువ్వు మర్చిపోతున్నావు. అటువంటి వ్యక్తి ఒక ఊరు పేరు లేని ఇండియన్ చేతిలో ఓడి పోవడం ఎంత అవమానమో ఊహించు. హాస్కీ గెలిచి నువ్వు ఓడిపోతే ఫర్వాలేదు గానీ, నువ్వే గెలిస్తే ఈ వార్తా పత్రికలు ఎంత హడావుడి చేస్తాయో నీకు తెలియనిది కాదు. వచ్చే ఏడు జరిగే అంతర్జాతీయ పోటీలలో నై కలా జితల్ గా హాస్కీ

— ఎం. బాలసుబ్రహ్మణ్యం గుంటూరు

చందరంగం తెక్క

చందరంగం బల్లపై అరవై
 కేలగు గట్టంటాయి మొదటిగడిపై
 బికటి, రెండవగడిపై రెండు, మూ
 డవ గడిపై నెలగు, నెలగువ గడి
 పై ఎనిమిది ఇలా వోచ్చవేస్తూ
 ప్రతి గడిలోనూ బియ్యపు గింజ
 ల పెడితే ఆరురున అరవై కేలగు
 గడిలో యెన్ని గింజలు జమ
 అవుతాయి?

జవాబు : 18,446,744,073,709,551,615

చెప్పి కింటుందేమో అని ఆమె కోవల
 భయపడుతున్నాను. నీ మూలంగా తమ దేశ
 పనులు నిలబెట్టే ఆ పోటీలలో ఓడి
 పోవడానికి ఆ దేశం సిద్ధంగాలేదు. అందుకే
 నువ్వు పీల్ చేసిన ఆ ఎత్తుకి అంత
 విలువ కడుతున్నారు. నువ్వు గెల్చినా
 వచ్చేది లక్ష దాటదు. నీ శ్రేయోభిలాషిగా
 చెబుతున్నాను. అయిదు లక్షలు ఎంత కష్ట
 పడితే సంపాదించగలవు...."

కారు సరైన దూసుకుపోతూనేవుంది.
 స్పందనకి కాలం స్తంభించినట్లయింది.
 అంతవరకూ చల్లగా స్పృశించిన గాలి
 వేడిగా పోకింది.

పాణి! పాణి! ఎంత దాడులుగా
 మాట్లాడుతున్నావు ఆమె మనస్సులోనే
 గిల గిల లాడింది.

'పాణి! నువ్వెప్పుడు అర్థం చేసుకుం
 టావు. కేవలం డబ్బుతో కొనలేనివి ఈ
 లోకంలో ఇంకా కొన్ని మిగిలేవున్నాయని,
 ఈ ఎత్తుకి నువ్వు అయిదు లక్షలు ఖరీదు
 కట్టవచ్చుగానీ క్రీడాకారిణికి డబ్బు కంటే
 ఆట ప్రాణమని ఎప్పుడు గ్రహిస్తావు?'
 స్పందన మనసు బానిగా మూలిగింది

"ఏం మాట్లాడవు.... ఇష్టం లేదా?"

"....."

"స్పందనా! నేను వాళ్ళకి మాటిచ్చాను.
 నాకంటే నీకు ఆటే ముఖ్యమయితే నీ ఇష్టం.
 నేను నిన్ను బలవంతం చెయ్యను "

తర్వాత వాళ్ళద్దరూ రూంకి చేరుకునే
 వరకూ ఏమీ మాట్లాడుకోలేదు.

ఒక గంట గడిచింది. స్పందనలో
 అనేక ఆలోచనలు పుట్టి రూపాంతరం
 చెంది. అంతలోనే చెడిపోతున్నాయి. తనని
 ప్రాణం కంటే ఎక్కువగా ప్రేమించిన
 పాణి కంటేనా ఈ ఆట. కీర్తి, ప్రతిష్ట అన్నీ
 పాణి తర్వాతే. ఈ ఆలోచన రూపాంతరం
 చెందక స్థిరంగా నిలచిపోయింది.

స్పందన లేచి ఓ కాగితంమీద తన
 చివరి ఎత్తు వ్రాసి చక్రపాణికి అందించింది.

"బాధపడుతున్నావా?" అందుకుంటూ
 అడిగాడు.

"చ! బాధదేనికి పాణి. నేను ఏ క్షణం
 నుండి నిన్ను ఇష్టపడడం మొదలుపెట్టానో
 అప్పటినుండి అన్నీ నువ్వే అనుకున్నాను.
 ఇదీ అంతే...."

"థాంక్స్ స్పందనా! నా మాటకి
 గౌరవం ఇచ్చినందుకు."

ఆ కాగితంతో ఉత్సాహంగా బయటకు
 నడిచాడు.

దాని ఖరీదు.... అయిదు లక్షలు.

ఒక వ్యక్తికి ఇంకో వ్యక్తి మీద ఉన్న
 అభిమానం ఖరీదు కూడా అంతే.

* * *

మర్నాడు ఆ ఆడిటోరియం అంతా ప్రేక్ష
 కులతో కిక్కిరిసిపోయింది. అందరూ
 స్పందన వెయ్యోబోయే "సీట్స్ మూవ్"
 గురించే చర్చించుకుంటున్నారు. ఎవ్వరి
 ఊహకు అది అందడం లేదు. స్పందన
 నిరాసక్తిగా ఉంది. ఆ ఎత్తు చక్రపాణి
 ద్వారా హాస్కీకి తెలిసిపోయి వుంటుంది.
 కాబట్టి రాత్రంతా తన కోచ్ లతో కూర్చొని
 దానికి అనుగుణంగా వ్యూహాన్ని రూపొం
 దించుకొని వుంటుంది. మహా ఆయితే
 ఇంకో నాలుగయిదు స్టెప్పుల తర్వాత తన
 ఆటకట్టు కావడం తథ్యం.

నిర్వాహకులు సీలు విప్పి. స్పందన
 ఎత్తు చదివి వినిపించారు. ప్రేక్షకులలో
 హర్షదానాలు ఒక్కసారిగా మిన్ను
 ముట్టాయి మామూలు పరిస్థితిలో ఆయితే
 ఏ ప్రత్యర్థి తట్టుకోలేని మూవ్ అది కానీ
 ఆ ఎత్తు ముందే హాస్కీకి తెలుసునని.
 రాత్రంతా ఆమె దానికి ప్రతి ఎత్తు ఆలో
 చించి వుంటుంది. కనుక స్పందన ఓటమి
 తప్పదు అని నిశ్చయంగా తెలిసిన వ్యక్తులు
 ఇద్దరే వున్నారు. ఒకరు స్పందన, రెండవ
 వారు... చక్రపాణి.

కానీ స్పందన ఎదురుచూడని పరిణామ
 మొకటి జరిగిందన్నడు. హాస్కీ బోర్డుని
 ఒక్కసారి పరీక్షించి తను రిజైన్ చేస్తున్న
 ట్టుగా ప్రకటించింది. అంటే ఆట ముగియ
 కుండానే తన ఓటమిని అంగీకరించడాన్ని
 రిజైన్ అంటారు.

స్పందన అనందానికి అవధులులేక
 పోయాయి.

తను సాధించింది తక్కువ విజయమేమీ
 కాదు.

కానీ! ఇలా జరిగిందేమిటి?....

అంటే చక్రపాణి సీలు వేసిన ఎత్తు
 వాళ్ళకి చెప్పలేదన్నమాట. కేవలం తనని
 ఏడిపించడానికి ఆడిన నాటక మన్నమాట.
 ఇది స్పందనకి గెలుపుకంటే ఎక్కువ
 హాయి నిచ్చింది.

అర్థంకాని వ్యక్తి ఒక్కడే.... అది
 చక్రపాణి.

* * *

"మిస్టర్ పాణి! మనిషి దేనినయినా
 మోసగించగలడేమోగానీ తన అంతరాత్మని

సామాజిక పర్యవేక్షణ

త్రైగువారికి అత్యంతానంద దాయకమైన వందగలలో సంక్రాంతి అగ్రగణ్యమైనది. పుసుపులకు, త్రీలకు, బాలబాలికలకు కూడా సంక్రాంతి యెన్నో మధురోహలను తెచ్చిపెడుతుంది. విజ్ఞులైన మన పూర్వీకులు సంక్రాంతివంతుగనాడు నిర్వర్తించవలసిన కార్య కలాపాలెన్నింటినో శాస్త్ర వచనాల్లో పలికారు.

భోగి, సంక్రాంతి, కనుము అనే పేర్లతో ఈ వండుగలు హేమంతరుతు అంతంలో పుష్యమాసంలో వస్తాయి. చలి యెక్కువగా వున్న రోజులలో ప్రాతఃకాలాన లేచి నర్వయ భోగిమంటల పేర చలిమంటలు వేసుకుంటారు. దీనివల్ల చలి తగ్గటమే కాకుండా అత్యంత ప్రాచీనమైన భారతీయ సంస్కృతిలోని ఆగ్నేయరాధన ప్రాతః స్మరణం చేసినట్లవుతుంది.

సువ్యయ. నూనె మొదలైన సుగంధ ద్రవ్యాలతో అభ్యంగన స్నానం భోగి నాడు గృహస్థు నిర్వహించవలసిన రెండవ కార్యక్రమం. దీనివల్ల ఉష్ణశక్తి, వీర్యవృద్ధి పెరిగి శరీరానికి జవసత్వాల లభిస్తాయి. ఈ సందర్భంగా విత్పదేవత లకు తర్పణాలు వరలటంవల్ల ఈ ఉత్త రాయణ పుణ్యకాలంలో వారికి సద్గతులు కలుగుతాయని శాస్త్రవచనం.

సంక్రాంతినెలలో బాలికలు, యువతులు, ప్రాతఃకాలానే లేచి బారులుతీర్చి గృహ ప్రాంగణాలను చక్కగా ఆలికి ముగ్గులు

పెట్టడం ఒక మధురదృశ్యంగా కనిపిస్తుంది. ఈ ముగ్గుల తయారీవల్ల త్రీలలో చక్కని కళానైషణ్యం, దేహపరిశ్రమ వ్యక్తమవు తాయి ప్రతిరోజూ ఆ కార్యక్రమం త్రీలకు పటిష్ఠమైన వ్యాయామంగా రూపొందుతుండ నటం నిస్సందేహం (ముగ్గులలో ఉపయో గించే ఘాతైన సున్నం మొదలైన ద్రవ్యాలవల్ల ఇంటి పరిసరాల్లో వుండే దుష్ట క్రిములు నశిస్తాయి.

భోగి, సంక్రాంతి దినాలలో తరుణులు యిళ్ళలో బొమ్మల కొలువులు పెడతారు. ఎండరోము త్తయిదువలను పేరంటాండ్రుగా

అహ్వనిస్తారు. వారి రాకపోకలతో యిల్లంతా సందడిగా వుంటుంది. ఈ పేరంటాళ్ళు వడతులలో వరస్పరావగాహన, సహకారం విస్తారంగా పెంచే వేదికలు. ఆ నమయంలో పురుష పుంగవులంతా కోడిసందాలు, గొట్టె పొట్టెళ్ళ వంటలు, కబాడీ, చెడుగుడువంటి క్రీడలలోనూ, నృత్య నాటకాల వంటి వినోదాలలోను ప్రొద్దు పుచ్చుతారు. ఈ

క్రీడా వినోదాలు కూడా వరస్పరైక్యతా నందాలను పెంచే సన్నివేశాలేనని చెప్పాలి.

సంక్రాంతి మరుసటి రోజును కనుము అంటారు. దీనినే వకువుల వండగ అంటారు. ఈ రోజు కృషివలులు తమ సస్యవిజయాని కారాభూతమైన వకువులను అలంకరించి, పూజిస్తారు. అనాదిగా ఆద్యాత్మికవైశిష్ట్యం గల మన భారత దేశంలో గోపూజలు తర తరాల కుభద్రమైనఅంశాలు. "గోవుమాల చ్చిక్కి కోటి దండాయ" అంటూ జానపదులు గోమాతను నిరంతరం అర్చిస్తూ, ఆ కామ దేను ఫలాలను పొందుతుంటారు. కనుము వండుగ ఆ వకు పూజనానికి తారస్థాయి వేడుక అని చెప్పాలి. ఈ వకు పూజలు కృషి ప్రధానమైన అన్ని రాష్ట్రాల్లోనూ జరుగు తాయి.

అనందంగా వండుగ జరుపుకున్నప్పుడు అతడు మనీషియై, స్వీయ సంస్కృతుడ వటమే కాకుండా సమాజంలోని దరిద్ర నారాయణులందరికీపెన్నిది కాగలడనడంలో సందేహం లేదు. అట్టి స్థితిగతులు మన భారతీయ సంస్కృతీదర్పణాలైన పర్వదిన వేడుకల వాడుకల్లోనే సాధ్యం అవుతాయి.

— సుచంద్ర

కాదు. మీరు ఇచ్చిన ఆ ఎత్తుతో నేను సులభంగా గెల్చి ఉండొచ్చు. నేను ఓడిపోతే అది నా మీద నైకలాజికల్ గా దెబ్బ తీస్తుం దేమో అనే మా కోవల భయంలో కొంత నిజం ఉంది. కానీ మనిషిని నీడలావెంటాడే అంతరాత్మ ప్రతిషణం మోషిస్తుంది. "నువ్వు తప్పు చేశావు" అని, ఇది ఓటమి కంటే ఎక్కువ బాధ కల్గిస్తుంది. స్పందన వేసిన ఎత్తుచూసి నేనే దిగ్భ్రాంతి చెందాను. అంత అద్భుతమైనది. మీరు చెప్పకపోతే ఖచ్చితంగా ఓడిపోయిఉండేదాన్ని. రాత్రంతా ఆలోచించాను. నేను ఒక వేళ గెల్చినా, అది నా స్వకక్తితో కాదని ఖచ్చితంగా తెలుసు నా మనస్సుకి. అది ఓటమిక్రిందే లెక్క. అంటే నేను గెల్చినా ఓడినా అది నైకలాజికల్ గా నాకు ఒక్కటే. అటు వంటప్పుడు స్పందనకే ఆ గెలుపు

లోని ఆనందాన్ని ఇ వ్వ వ చ్చు గ దా అన్నించింది" స్వచ్ఛమైన ఇంగ్లీషులో చెప్పతోంది హస్కినోవా. ఆమె మాటలాడు తుంటే ఎయిర్ కండిషనర్ చేసే సన్నని శబ్దం ప్రస్ఫుటంగా వినిపించసాగింది.

తల దించుకొని ఉన్న పాణి వైపు ఓసారి చూసి మళ్ళి చెప్పసాగింది.

"పాణి! ప్రతివ్యక్తి ఎప్పుడూ గెలుపునే కోరుకుంటాడు. స్పందన నిన్ను ప్రేమతో గెలవడం కోసం ఈ ఆటలో ఓడిపోవడానికి సిద్ధపడింది. నేను గెల్చి ఉంటే, నువ్వు చేసిన ఈ పని స్పందనలో అనుక్షణం ముల్లూ గుచ్చుకుంటానే ఉంటుంది. స్పందన దబ్బుకోసం ఒప్పుకుందంటే పొరపాటు. కేవలం నీమీదున్న అభిమానం కొద్దీ ఒప్పుకుంది. నేను ఇంతలా ఎలా చెప్పకున్నానని నువ్వనుకోవచ్చు. ఆరేళ్ళ

క్రితం నాకూ ఇదే అనుభవం ఎదు రయ్యింది. కాకపోతే నీ స్థానంలో అప్పుడు నా భర్త వున్నాడు. అతడిప్పుడు ఇటలీలో వున్నాడు. ఎందుకంటే నేను వెంటనే విడా కులు ఇచ్చేశాను"

వశ్యాత్కావ హృదయంతో కృంగిపోయి వున్నాడు పాణి.

"స్పందనకి ఇప్పుడు ఎటువంటి అను మానం వుండదు. నీ మీదున్న అభిమానం రెట్టింపవుతుంది. దయచేసి ఇంకెప్పుడూ ఆ అభిమానానికి విలువ కట్టాలని ప్రయ త్నించొద్దు. విష్ యు హాపీ మారీడ్ లైవ్!"

చక్రపాణి కారిడార్ చివరకు వచ్చి వెనక్కి తిరిగి చూసాడు. రూమ్ ముందు నిల్చొని విశాలమైన నీలికళ్ళతో వీడ్కోలు పలుకుతోంది హస్కినోవా.